

FUNDACIÓ PRIVADA ARED

Àmbit geogràfic: Comarcal

Forma jurídica: Fundació

Seu social: Barcelona

- 29 persones treballadores
- 1 persones treballadores pertanyents a col·lectius en risc d'exclusió social
- 49 persones voluntàries
- 48 persones sòcies

NOMBRE ACTUAL DE PERSONES ATESES EN ELS SERVEIS D'ATENCIÓ A LES PERSONES:

- 60 a serveis a persones dependents o amb discapacitat
- 30 a serveis específics vinculats a l'àmbit de l'execució penal
- 1300 a serveis a altres col·lectius en situació d'exclusió social
- 1300 a serveis de cohesió i dinamització social

www.fundacioared.org

Breu història de l'organització

Ared neix l'any 1994 al taller de confecció del Centre Penitenciari de Dones de Barcelona (Wad-Ras), impulsat per la formadora del curs i cinc dones internes amb l'objectiu d'oferir formació i una nova oportunitat de vida. El 1998, l'entitat es consolida com a referent en inserció sociolaboral i és homologada pel Servei d'Ocupació de Catalunya. El 2001 es transforma en Fundació i adquireix l'actual seu social. El 2006 crea l'empresa d'inserció Salta i, el 2021, incorpora un Centre Especial de Treball. El 2019 celebra el 25è aniversari rebent la Creu de Sant Jordi com a reconeixement a la seva trajectòria.

Des de fa 30 anys la missió de la Fundació Ared està centrada en l'atenció a col·lectius vulnerables, especialment dones, privades de llibertat, víctimes de violència masclista, amb fibromiàlgia, o migrades i en situació de desocupació. En aquests anys ha atès més de 18.000 persones i ha facilitat més de 6.850 insercions laborals, consolidant-se com un agent clau en la lluita per la inclusió i la igualtat d'oportunitats.

Missió

La missió és acompanyar persones en alt risc de vulnerabilitat, majoritàriament dones que provenen de serveis socials o centre penitenciari, perquè aconseguixin la plena integració a la societat. Ho fem fomentant la seva autonomia a través de la formació i l'acompanyament integral, que permeti la incorporació al mercat laboral. Inclusió, integritat, il·lusió, innovació i implicació són els nostres valors.

Descripció de l'activitat

Centrada en el desenvolupament de programes que fomenten autonomia i la inserció sociolaboral de persones en situació de vulnerabilitat, amb especial atenció a les dones. Els principals àmbits d'actuació són Dona-Salut, Dona-Igualtat i Dona-Formació. Actualment es duen a terme diversos projectes:

- PROGRAMES PROPIS DE LA FUNDACIÓ:
 - FEM CAMÍ (Dones que pateixen fibromiàlgia)
 - DONA UN PAS (violència masclista)
 - AVANÇAT AL TEU FUTUR (inserció per a persones situació vulnerabilitat)
 - PUNTADES LLIBERTAT (formació tèxtil dones privades de llibertat)
 - AMB TU I PER TU (acompanyament socioeducatiu)
 - MILLORA BENESTAR (menjador social i ajudes bàsiques)

- PROGRAMES GESTIONATS PER LA FUNDACIÓ
 - FOAP (formació ocupacional homologada)
 - INCORPORA i REINCORPORA (Obra social la Caixa) Per promoure la inserció laboral de persones vulnerables i privades de llibertat.
 - ORIENTA (SOC) Orientació laboral persones en risc d'exclusió.
 - LÀBORA (Ajuntament Barcelona) Promoure la inserció laboral.

DESCRIPCIÓ DE LA INICIATIVA PROPOSADA

PUNTADES DE LLIBERTAT

Breu descripció

El projecte Puntades de Llibertat ofereix un espai formatiu en confecció tèxtil i un acompanyament socioeducatiu integral adreçat a dones privades de llibertat i en risc d'exclusió social, amb l'objectiu de fomentar la seva autonomia, gestió emocional i inserció sociolaboral. A partir d'un enfocament centrat en la persona, es dissenyen itineraris personalitzats que tenen en compte la realitat i les necessitats específiques de cada participant, potenciant així les seves capacitats i afavorint una reinserció real i sostenible.

Les dones representen només el 5,96% de la població reclusa a Catalunya, però pateixen una doble discriminació per raó de gènere i situació penitenciària. Sovint han viscut situacions de violència, vulnerabilitat econòmica i problemes de salut mental, i no compten amb recursos formatius adaptats a les seves necessitats ni al mercat laboral. Aquesta manca dificulta la seva recuperació i augmenta el risc de reincidència.

La proposta respon a aquesta realitat mitjançant la formació tèxtil, una sortida laboral amb demanda creixent derivada del relleu generacional al sector, i que ofereix flexibilitat i possibilitats d'autoocupació. Paral·lelament, es treballen competències digitals, habilitats personals i eines per a la vida autònoma. L'acompanyament inclou també suport emocional, social, jurídic i laboral.

Amb aquest projecte es pretén facilitar processos de canvi profunds i sostenibles, millorant la qualitat de vida de les participants i promovent la seva plena inclusió social i laboral.

Aportació de valor de la iniciativa

Puntades de Llibertat és un projecte que ofereix formació tècnica en confecció tèxtil a dones que han estat privades de llibertat, combinada amb un acompanyament integral per afavorir-ne la inserció laboral i el desenvolupament personal. Es realitza en un entorn natural i segur que fomenta la confiança, l'autonomia i la creació de vincles de suport. A través de la confecció, es treballen habilitats socials i emocionals clau, així com competències laborals. L'acompanyament inclou suport formatiu, jurídic, social, administratiu i de salut i promou una vida digna, autònoma i lliure de violència, prevenint la reincidència i fomentant l'empoderament femení.

Necessitat a la qual respon

El projecte es destina a dones majors d'edat entre 18 i 67 anys en risc d'exclusió social. Es prioritzen les dones que es troben internades en centres penitenciaris de Catalunya o en llibertat condicional. Les dones podran procedir de qualsevol centre penitenciar, tot i que normalment procedeixen del centre penitenciar de Dones de Wad Ras i Brians 1. En cas de tenir places disponibles s'atendrà a dones procedents de centres de primera acollida i centres residencials d'inclusió.

Aquest col·lectiu, a conseqüència del context social en què viuen, han perdut el seu lloc en la societat, i es troben excloses del sistema social, cultural, polític i econòmic. Es tracta de dones en general, amb un perfil educatiu baix, sense experiència en el mercat de treball ordinari regulat i sense coneixements sobre els mecanismes per accedir a aquest, sense cap formació professional, amb un estat de salut precari derivat dels hàbits higiènics i dietètics deficients, no tenen autonomia i, alhora, no disposen de recursos econòmics necessaris per tenir una vida i salut dignes. Tots aquests factors influeixen de manera important sobre l'autoestima i determinen l'estat de benestar d'una persona i la seva qualitat de vida.

Principals objectius assolits

L'objectiu és formar a 30 dones amb una experiència vital marcada pel centre penitenciar de manera directa i 80 familiars i 60 fills/es de manera indirecta, treballant de manera integral i personalitzada per millorar l'ocupabilitat, la inserció sociolaboral i la situació econòmica, sempre des d'una perspectiva de gènere. El principal objectiu és afavorir un canvi real en les seves vides mitjançant un conjunt coordinat d'activitats.

Entre les accions destacades hi ha l'acollida personalitzada, amb la qual s'elabora un diagnòstic individual per detectar necessitats i potencialitats. Es desenvolupa formació prelaboral en confecció industrial, alfabetització digital, reforç d'idiomes (català i castellà) i tallers de competències transversals per millorar les habilitats socials i emocionals. També s'ofereixen beques per a formacions en l'àmbit sociosanitari i de cuina bàsica.

El projecte inclou serveis essencials com un menjador social que garanteix una alimentació equilibrada, així com un seguiment individualitzat amb tutories i acompanyament constant. Finalment, es treballa la coordinació interna i amb altres recursos externs per assegurar la correcta execució del programa i maximitzar l'impacte sobre les beneficiàries.

Principals resultats obtinguts

- 80% de dones sobre el total ateses incrementen el grau d'autonomia i/o redueixen conductes de risc
- 100% de les participants reben atenció socioeducativa individualitzada
- 80% de dones sobre el total ateses milloren el seu estat de benestar integral
- 100 % de les dones reben resposta individualitzada a les seves necessitats
- 100% de dones provinents de centre penitenciari beneficiàries reben ajuda al transport
- 100% de dones provinents de centre penitenciari reben beca formativa subjecta a l'aprofitament del curs
- 100% de dones beneficiàries sobre el total que utilitzen el servei de menjador
- 90% de les participants es senten còmodes en l'entorn formatiu
- 100% de les participants reben formació en competències digitals
- 100% de les participants reben formació en l'àmbit tèxtil

Abast de l'experiència

L'experiència ha beneficiat a dones en situació de vulnerabilitat, especialment procedents de centres penitenciaris. L'actuació s'ha centrat en l'àmbit de la formació en confecció tèxtil, desenvolupant també competències digitals i transversals. El projecte ha ofert un acompanyament socioeducatiu integral, amb suport logístic i emocional, reforçant l'autonomia, l'ocupabilitat i la reinserció social. L'enfocament personalitzat i holístic ha garantit una atenció contínua i adaptada, posicionant les dones com a protagonistes del seu procés vital.

Persones implicades en l'experiència:

Treballadores: 3

Membres equips directius: 3

Sòcies: 1

Ateses: 30

Voluntàries: 8

Altres: 1 (coordinadora del programa

Puntades de Llibertat)

Principals factors clau d'èxit

Els principals factors clau d'èxit es fonamenten en un enfocament integral, holístic i amb perspectiva de gènere, que garanteix una intervenció adaptada a les necessitats específiques de cada participant. El projecte fa valdre l'acompanyament personalitzat, que permet generar vincles de confiança i promoure processos de canvi real i sostenible.

La col·laboració interdisciplinària entre professionals del treball social, educació social, formadors i cuidadors afins afavoreix una atenció global, abordant aspectes socials, emocionals i laborals. L'assessorament psicosocial, present de manera transversal, contribueix a reforçar l'autoestima, la seguretat i les competències personals de les participants.

La promoció de la igualtat de gènere és un altre eix fonamental, amb activitats que tenen en compte la perspectiva feminista i que treballen per trencar amb les desigualtats estructurals. La xarxa col·laborativa amb entitats i institucions públiques i privades amplia l'abast i impacte del projecte, sumant recursos i oportunitats.

Finalment, la implicació activa de les persones participants en la definició del seu itinerari, juntament amb l'avaluació contínua i la capacitat d'adaptació del programa, asseguren una millora constant i una resposta efectiva davant els nous reptes.

Dificultats i reptes superats

Els principals reptes venen derivats del context específic del mateix col·lectiu, especialment pel que fa a la coordinació amb l'administració penitenciària i la gestió dels temps i permisos que les dones participants poden destinar al desenvolupament de les activitats. La gestió del Projecte requereix d'una gran flexibilitat i una planificació acurada per garantir la continuïtat i la participació efectiva.

També s'ha fet evident la necessitat d'abordar situacions de fragilitat emocional i manca de xarxa de suport, que sovint

impacten en la motivació i en la capacitat de seguiment de les activitats. En aquest sentit, l'acompanyament psicosocial ha estat clau per generar confiança i seguretat.

Un altre repte ha estat la bretxa digital i la manca de competències bàsiques, que s'ha superat mitjançant formacions adaptades i recursos accessibles gràcies a activitats de voluntariat i a l'activació de suports i aliances per mantenir els recursos materials i humans necessaris per impulsar-les.

Malgrat aquests obstacles, l'equip ha demostrat capacitat d'adaptació, cohesió i compromís, i el projecte ha evolucionat incorporant millores contínues gràcies a l'escolta activa i l'avaluació participativa.

Elements innovadors que aporta la iniciativa

El projecte combina la formació tècnica amb l'acompanyament socioeducatiu continuat, en un entorn segur i de confiança que posa les participants al centre del procés. Un dels elements més innovadors és la integració de la pedagogia de la cura, on les relacions humanes, l'escolta activa i l'abordatge emocional tenen un paper fonamental. Això afavoreix un espai formatiu no només útil, sinó també reparador, on les dones poden reconstruir vincles personals i recuperar la seva pròpia veu.

L'ús de canals de comunicació àgils i compartits com a eina d'enllaç amb les participants, permet establir una relació fluida i constant, reforçant la cohesió, el suport mutu entre el col·lectiu, generat un espai de comunitat que trenca l'aïllament i fomenta l'intercanvi d'experiències.

El projecte també esdevé motor de canvi comunitari. En visibilitzar realitats sovint invisibles i treballar des de la corresponsabilitat social, promou una nova mirada sobre la reinserció i la dignitat de les persones.

La seva capacitat d'adaptació constant a les necessitats emergents, fruit d'una avaluació contínua i participativa, el converteix en un projecte viu, amb impacte directe en les dones i en el teixit social que les envolta.

Principals factors que permeten la transferència i replicabilitat

La iniciativa, tot i néixer per donar resposta a les necessitats específiques de dones privades de llibertat, ha demostrat tenir una capacitat transformadora que la fa extrapolable a altres col·lectius vulnerables i territoris diversos, assolint un impacte més ampli i sostenible.

Aquesta perspectiva permet maximitzar la capacitat transformadora del projecte, tant a escala individual com comunitari, contribuint a un desenvolupament social més inclusiu i equitatiu.

La replicabilitat de Puntades de Llibertat es fonamenta en l'atenció personalitzada, la col·laboració interdisciplinària i l'enfortiment de xarxes comunitàries, fet que en facilita l'adaptació a nous contextos. Així, iniciatives com aquesta poden esdevenir punts de partida per accions similars en altres territoris, promovent comunitats més cohesionades, oportunitats reals de futur i un model d'intervenció social innovador i transformador per la vida de moltes dones.